3 Νοεμβρίου 2026

Κινέζοι επιστήμονες ενδέχεται να ανακάλυψαν τον τρόπο αντιμετώπισης του Αλτσχάιμερ

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Υγεία και ιατρικά θέματα

Μια διαφορετική προσέγγιση στη μάχη με το Αλτσχάιμερ στρέφει την προσοχή από όσα συσσωρεύονται στον εγκέφαλο στις οδούς από τις οποίες απομακρύνονται. Η ιδέα είναι απλή: Αν διευκολυνθεί η έξοδος των άχρηστων – επιβαρυντικών ουσιών, θα μπορούσε να περιοριστεί και η βλάβη που προκαλούν…

Μια νέα χειρουργική τεχνική επιχειρεί να μετατρέψει αυτή την υπόθεση σε θεραπευτική παρέμβαση, γεννώντας υψηλές προσδοκίες αλλά και σοβαρές επιφυλάξεις. Η τεχνική περιγράφηκε για πρώτη φορά σε κινεζικό επιστημονικό περιοδικό το 2022 και έκτοτε έχει εφαρμοστεί χιλιάδες φορές σε νοσοκομεία της Κίνας.

Η έρευνα, ωστόσο, δεν έχει ακολουθήσει τον ίδιο ρυθμό: Μέχρι σήμερα οι δημοσιευμένες μελέτες ήταν μικρές, πραγματοποιήθηκαν σε μεμονωμένα κέντρα και δεν αποτελούσαν κλινικές δοκιμές. Τώρα, όπως αναφέρει το Science Focus, του BBC, ελεγχόμενες δοκιμές της τεχνικής αρχίζουν εκτός από την Κίνα και στις ΗΠΑ και στη Νότια Κορέα.

Τι είναι η επέμβαση dcLVA
Η επέμβαση ονομάζεται εν τω βάθει τραχηλική λεμφοφλεβική αναστόμωση (dcLVA) και επιδιώκει να βελτιώσει την απομάκρυνση αποβλήτων από τον εγκέφαλο, ανακατευθύνοντας λεμφικά αγγεία στον λαιμό. Ορισμένοι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι θα μπορούσε να συμβάλει ακόμη και στην αναστροφή συμπτωμάτων της νόσου.

Ωστόσο δεν είναι λίγοι και αυτοί που εκφράζουν σοβαρές επιφυλάξεις. Πέρα από τους εντυπωσιακούς ισχυρισμούς, παραμένει άγνωστο αν η επέμβαση λειτουργεί πραγματικά. Μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν ισχυρές αποδείξεις ότι μπορεί να αλλάξει την πορεία του Αλτσχάιμερ και οι ερευνητές προειδοποιούν κατά της ευρείας εφαρμογής της πριν ολοκληρωθούν μεγαλύτερες, ελεγχόμενες κλινικές δοκιμές.

Οι κινεζικές ρυθμιστικές αρχές περιόρισαν πέρυσι την εφαρμογή της αποκλειστικά στο πλαίσιο επίσημων κλινικών δοκιμών, επικαλούμενες την απουσία υψηλής ποιότητας δεδομένων από τυχαιοποιημένες μελέτες.

Το Αλτσχάιμερ αποτελεί τη συχνότερη αιτία άνοιας, καθώς ευθύνεται για το 60%–70% των περιστατικών παγκοσμίως, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Η άνοια αφορά περίπου 57 εκατομμύρια ανθρώπους.

Στη βάση της νόσου βρίσκεται μια βλάβη που συσσωρεύεται σταδιακά στον εγκέφαλο. Όπως εξηγούν νευροεπιστήμονες στο BBC, παθολογικές πρωτεΐνες, γνωστές ως βήτα-αμυλοειδές και ταυ, σχηματίζουν συσσωματώματα, προκαλώντας δυσλειτουργία και θάνατο των νευρώνων. Αυτή η νευροεκφύλιση επηρεάζει τις γνωστικές λειτουργίες και συχνά εκδηλώνεται με δυσκολία στη σκέψη και αδυναμία δημιουργίας νέων αναμνήσεων. Όσο η νόσος εξελίσσεται, περιορίζεται όλο και περισσότερο η δυνατότητα του ασθενούς να εκτελεί καθημερινές δραστηριότητες.

Έχουν αναπτυχθεί φάρμακα για την επιβράδυνση της εξέλιξης και τη διαχείριση των συμπτωμάτων, μεταξύ των οποίων θεραπείες που στοχεύουν και απομακρύνουν το βήτα-αμυλοειδές. Οριστική θεραπεία, όμως, δεν υπάρχει, ενώ μία από τις μεγαλύτερες δυσκολίες είναι ότι η νόσος μπορεί να αρχίσει να αναπτύσσεται χρόνια πριν εμφανιστούν συμπτώματα.

Η νέα επέμβαση επιχειρεί να παρέμβει στη συσσώρευση του βήτα-αμυλοειδούς μέσω μιας διαφορετικής διαδρομής. Οι χειρουργοί συνδέουν μικρά λεμφικά αγγεία στον λαιμό με κοντινές φλέβες, προσφέροντας στο υγρό που κανονικά αποχετεύεται αργά μέσω του λεμφικού συστήματος μια ταχύτερη οδό προς την κυκλοφορία του αίματος.

Όπως εξηγούν επιστήμονες, που δεν συμμετείχαν στην ανάπτυξη της τεχνικής, ο εγκέφαλος διαθέτει ένα σύνθετο σύστημα κυκλοφορίας υγρών και απομάκρυνσης αποβλήτων. Υγρά κινούνται μέσα και γύρω του, μεταφέροντας ουσίες μακριά από τον εγκεφαλικό ιστό. Μέρος αυτής διαδικασίας καταλήγει στα λεμφικά αγγεία και στους λεμφαδένες του λαιμού.

Η θεωρία είναι ότι, εάν διευκολυνθεί η αποχέτευση σε αυτό το σημείο, το βήτα-αμυλοειδές και άλλα απόβλητα θα μπορούσαν να απομακρύνονται αποτελεσματικότερα, ενδεχομένως επιβραδύνοντας ή αναστρέφοντας τη βλάβη. Πρόκειται για μια λογικοφανή υπόθεση, η οποία ωστόσο χρειάζεται κλινική επιβεβαίωση.

Μεγάλες προσδοκίες, περιορισμένες αποδείξεις
Μέχρι σήμερα οι δημοσιευμένες μελέτες ήταν μικρές για την επέμβαση dcLVA, πραγματοποιήθηκαν σε μεμονωμένα κέντρα και δεν αποτελούσαν κλινικές δοκιμές. Η μεγαλύτερη μελέτη, που δημοσιεύθηκε νωρίτερα φέτος στο περιοδικό

Alzheimer’s & Dementia, παρακολούθησε 139 ανθρώπους με σοβαρή νόσο Αλτσχάιμερ οι οποίοι υποβλήθηκαν στην επέμβαση.

Κατέγραψε έως μέτριες βελτιώσεις στις γνωστικές λειτουργίες και σε βιοδείκτες που σχετίζονται με τη νόσο, με τις αλλαγές να εμφανίζονται μέσα σε έξι μήνες. Οι ασθενείς παρουσίασαν καλύτερη ομιλία και κοινωνική αλληλεπίδραση, αποτελεσματικότερη εκτέλεση καθημερινών εργασιών και σταθερότερη διάθεση. Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε και βελτίωση στην αναγνώριση προσώπων.

Υπήρχε, όμως, ένας σημαντικός περιορισμός στο πλαίσιο της έρευνας: δεν υπήρχε ομάδα ελέγχου, δηλαδή μια αντίστοιχη ομάδα ασθενών που δεν είχαν χειρουργηθεί, ώστε να συγκριθούν τα αποτελέσματα. Χωρίς αυτή τη σύγκριση, επισημαίνουν οι επιστήμονες, είναι δύσκολο να προσδιοριστεί πόση από τη βελτίωση οφείλεται στην ίδια την επέμβαση. Δεν μπορούν να διαχωριστούν οι πιθανές επιδράσεις της από άλλους παράγοντες, όπως οι διαφορές στη φροντίδα των ασθενών ή οι φυσικές διακυμάνσεις των συμπτωμάτων.

Ερευνητές που συμμετείχαν στην πρώτη χαρτογράφηση του λεμφικού συστήματος του εγκεφάλου, πριν από λίγο περισσότερο από μία δεκαετία, θεωρούν ότι η βιολογική βάση της προσέγγισης είναι εύλογη. Αυτό, ωστόσο, δεν ισοδυναμεί με απόδειξη ότι η συγκεκριμένη επέμβαση θεραπεύει τη νόσο.

Όπως επισημαίνουν ειδικοί στο Science Focus στο BBC, υπάρχουν σημαντικά πειραματικά στοιχεία ότι η λεμφική αποχέτευση από τον εγκέφαλο μεταβάλλεται με τη γήρανση και ότι οι παρεμβάσεις σε αυτό το σύστημα μπορούν να επηρεάσουν την εγκεφαλική λειτουργία.

Ωστόσο παραμένουν ανοιχτά βασικά ερωτήματα: ποιοι είναι οι κίνδυνοι της επέμβασης, ποιος βιολογικός μηχανισμός θα μπορούσε να εξηγεί μια ενδεχόμενη βελτίωση και κατά πόσο η τεχνική μπορεί να εφαρμόζεται με ασφάλεια και σταθερά αποτελέσματα έξω από έναν μικρό αριθμό εξειδικευμένων κέντρων.

Οι κλινικές δοκιμές που θα κρίνουν την dcLVA
Σε κάθε περίπτωση η επέμβαση dcLVA έχει «κεντρίσει» το επιστημονικό ενδιαφέρον, καθώς εάν επιβεβαιωθεί η αποτελεσματικότητά της, τότε θα μπορούσε να φέρει μια επανάσταση στην αντιμετώπιση του Αλτσχάιμερ.

Οι δοκιμές – πέρα από την Κίνα – εξαπλώνονται πλέον και στις ΗΠΑ και στη Νότια Κορέα. Μάλιστα στις νέες ελεγχόμενες δοκιμές της τεχνικές περιλαμβάνονται και ομάδες σύγκρισης που έλειπαν από τις προηγούμενες μελέτες.

Εργαστηριακά δεδομένα ενισχύουν την αισιοδοξία ότι η βελτίωση της λεμφικής αποχέτευσης θα μπορούσε να έχει ουσιαστικές επιδράσεις. Η αισιοδοξία αυτή, όμως, απέχει από την απόδειξη αποτελεσματικότητας της dcLVA κατά του Αλτσχάιμερ. Τέτοια απόδειξη δεν υπάρχει ακόμη.

Επί του παρόντος, το επιστημονικό ενδιαφέρον βρίσκεται στο ότι ανοίγει ένας διαφορετικός βιολογικός δρόμος προς διερεύνηση. Το κρίσιμο ζητούμενο είναι πλέον να αποδειχθεί αν η παρέμβαση σε αυτόν τον μηχανισμό αλλάζει πραγματικά την πορεία της νόσου.

briefingnews.gr